

Veckobladet har bestämt sig för att av och till åtminstone bli *ännu* mer kulturell. Här kommer alltså:

Harry Potter, engelska public schools och feminismen

Knappast någon läsare av de numera allmänt spridda Harry Potter-böckerna kan ha undgått att reflektera över hur livet på Hogwarts School of Magic reflekterar en litterär tradition, om än inte av större intellektuell dignitet. Alltifrån *Tom Brown's School-days* (som var avsedd att propagera för en mer upplyst engelsk uppfostringstradition, byggd på fysisk fostran och klassisk bildning) har livet i engelska internatskolor varit en underbar miljö för författare, inte alls bara av ungdomsböcker utan även för "vuxenförfattare". R.F. Delderfield (författare till en förtjusande travesti av *Skattkamarön*, *Ben Gunns dagbok*) har presterat en romansvit i två tjocka delar om internatskolelivets förmåga att hela krigstraumata efter Första världskriget (*A new beginning*, *To serve them all my days*). Tydligt finns det något oerhört tilldragande i skildringar av hur (manliga) kommuniter lever tillsammans under ett strikt regelverk. De delar av den bildade läsekretsen som växte upp på 50-talet minns säkert hur till och med i Sverige denna idealiserade bild av vad som måste ha varit en förskräcklig verklighet kunde få en marknad, åtminstone på de framväxande folkbiblioteken. Fortsättningsvarianten, Oxford-skildringar (nästan aldrig Cambridge, konstigt nog), är så rikhaltig att vi måste lämna den därhän.

Genren i Sverige

Svensken Louis de Geer utkom med säkert fem delar (minns inte säkert – kanske var de sex?) av en serie om hur en svensk yngling, Gunnar Wigelius, installeras på den engelska internatskolan Singleton, och efter en lång och varierad karriär slutar som rektor på skolan (samma tema som Delderfield har, för övrigt – att bli rektor på en sådan skola är ett uppenbart karriärmål). Hur kunde detta bli en

succé för barn på 50-talet? De enda svenska motsvarigheterna, Sigtuna Humanistläroverk och Lundsberg var sådana klara överklassreservat och deras funktion och metoder så okända, att böckerna inte rimligen kan ha lästs som annat än exotiska skildringar av en främmande verklighet.

Det är direkt festligt att se hur J.K. Rowling tar upp alla de temata som kännetecknar mycket äldre skildringar av sådana skolor. Alla de klassiska ingredienserna finns med: huvudpersonen har något givet underläge som måste besegras genom en enastående talang (Gunnar, i Singleton-böckerna, visar sig t.ex., trots att han är utlänning, vara en fantastisk simmare); i underläget hittar man någon/några trofasta vänner, liksom åtminstone en osedvanligt lömsk fiende som å det fegaste motarbetar en hela bokserien igenom. Man har alltid en tillbakadragen men välvilligt patriarkalisk övervakare, gärna rektorn, som i kritiska lägen rycker in och visar för hela skolan att man utfört ett storverk. Sedan blir man en sådan själv – är det någon som tvivlar på att Harry Potter i tidernas fullbord kommer att bli rektor för Hogwarts?

Flickornas variant

Hur detta har kunnat bli så oerhört populärt hos de ca 98 procent av mänskligheten som aldrig i livet skulle ha råd att gå på en engelsk public school är en gåta. Men så är det, det är bara att acceptera. Vad de flesta dock inte vet (jag har kollat i den närmaste bekantskapskretsen) är, att denna normalt sett exklusivt manliga litterära genre även har en feministisk motsvarighet. Det handlar om den normalt nedskrivna engelska författarinnan Enid Blyton, mest känd för sina Fem-böcker (jag minns mycket tydligt att mina kulturellt seriösa föräldrar hade dem på förbjudet-listan hemma). Men hon har faktiskt skrivit den enda kvinnliga motsvarigheten till det stora utbudet av skildringar av manliga privatskolor: *Flickorna på S:t Clare*.

Fyra delar i serien har jag kvar; jag tror inte att det kom fler på svenska: *Tvillingarna kommer till S:t Clare*, *Andraklassisterna i S:t Clare*, *Claudine i S:t Clare*, *Flickorna i femte klass*. Publiceringsdatum är från 1952 till 1954. Publiceringstakten var alltså mycket snabb; hur jag själv kom att ha dem vet jag verkligen inte riktigt; förlaget är "Lindfors Bokförlag AB", säkerligen nuförtiden obsolet eller

uppköpt. Men böckerna var snyggt utformade, i oktavformat och med hårda pärmar.

En annan värld

Vad som gör "flickornas" öde på S:t Clare så intressant är, att Blyton inte alls rakt av kopierar den manliga modellen – enskild individ som ur ett underläge slår sig fram. Tvärtom, hon börjar med två hjältinnor, ett tvillingpar. De har visserligen ett aningens underdog-perspektiv eftersom de är irländskor, men samtidigt är hela intrigen i första boken att de av sina goda och samhällsmedvetna föräldrar förvägras att gå i den snobbskola de vill till, utan i stället skickas till S:t Clare, som skall lära dem att bortse från sociala konventioner, samtidigt som det lär ut en massa andra sådana. Lyckligtvis har även Pat och Isabel (precis som alla andra sådana hjältar) en distinkt talang: de är ena hejare på att spela lacrosse, ett egendomligt bollspel, ursprungligen kanadensiskt tror jag, som förefaller vara en kombination av brännboll och baseball, fast med racketar som har nät där man fångar bollen. Så vitt jag förstår spelas lacrosse, åtminstone i England, bara av kvinnor.

Medan den första boken är en ingående skildring av hur Pat och Isabel tvingas ge upp sina snobbattityder och skolas in så till den grad att de sedermera blir "head-girls", är det alldeles uppenbart att Blyton tappar intresset för just dem i de följande böckerna, och i stället börjar intressera sig för psykologiska problem i en exklusivt kvinnlig miljö. Medan alla andra internatskoleskildrare håller fast vid sin hjältefigur, överger Blyton sina för att koncentrera sig på hur man socialiseras in i en kvinnlig miljö (i och för sig modellerad på en manlig), och vad som händer när främmande element förs in (en fransyska i *Claudine i S:t Clare*, en låtsad sömngångerska i *Flickorna i femte klass*). Mobbing inom gruppen är ett ständigt närvarande problem, men blir oftast löst på slutet. Samtidigt lägger hon allt mer intresse på lärarinnorna, något som skulle vara värt en helt egen analys. Den intellektuellt yrkesverksamma kvinnans situation på 30-talet i England får här en snedbelysning som är oerhört intressant; motsvarigheten i Dorothy L. Sayers *Gaudy Night* är en renodling, men utifrån samma förutsättningar. En yrkesverksam kvinna i de högre samhällsklasserna förutsätts vara utan kontakter med den manliga

Mobbing på gång i internatskolan – notera uniformerna med slips.

världen i form av personer, samtidigt som hon på samma sätt förutsätts modellera sin verksamhet efter den.

NE:s värderingar

Mycket riktigt var Blyton själv lärare i grunden. *Nationalencyklopedien* påpekar surt att medan hon "troligen är en av världens mest översatta författare" har hon "kritiserats mycket för sin aningslösa och ofta fördomsfulla samhällssyn och människouppfattning." Om nu en av världens mest översatta författare hade råkat vara en manlig engelsk författare, är det troligt att den avfärdats med 12 rader i NE? Hon är naturligtvis inte ett dugg mer fördomsfull än sina manliga generationskamrater (hon dog 1968); hennes problem är att hon är kvinna och skriver barnböcker. Ingetdera är särskilt högs skattat, men i dessa dagar av de Beauvoir-feber finns det kanske anledning att titta också på mindre intellektuellt högtstående men icke desto mindre inflytelserika kvinnliga författare.

CHARLOTTE WIKANDER

Aktuella fejder

Red. lovade för några veckor sedan att Veckobladet skulle ha synpunkter på debatten om Kristian Germer. Vi har ångrat oss; det har redan skrivits *alldeles* för mycket om detta. Dessutom sitter red. inne med en hel del intressanta uppgifter som inte presenterats offentligt, men om vi gjorde det skulle våra källor bli alldeles upprörda, så det gör vi inte. Men hela denna sorgliga affär anledning till att fundera över ett antal fenomen:

1) Manliga akademiska nätverk, och deras benägenhet att rycka ut till försvar av en hotad medlem.

2) Historiska institutionen.

3) Faktum att Lärarförslagsnämnden i sin oskuld följt direktiv som ges från universitetens styrelser och politiskt håll.

RED.

Karnevalen och vi

Bör vänstern i Lund förhålla sej till karnevalen? Javisst. Vi bör hålla oss till allt viktigt som sker i stan, och karnevalen är ett viktigt inslag i det lokala kollektiva medvetandet och en inte oviktig faktor i Lunds näringsliv genom alla utsocknes som kommer hit och köper öl m.m.

Det jag nu tänker säga om karnevalen har jag i princip sagt 1998, 1994, 1990 etc. men i förlitan på läsekretsens dåliga minne säger jag det en gång till. (Minnesgoda personer kan alltså sluta läsa här.)

1. Karnevaler är i princip en positiv tradition. Bachtin och andra kultursociologer har berättat om karnevalen som den tillfälliga klasslöshetens oas i ett hårt skiktat feodalsamhälle och om underklassens tillfälligt accepterade uppror. Och kollektiva fester är sällan fel.

2. Ett visst mått av orgier hör till. Man ska akta sej för att beskärma sej över överdosering av alkohol, sex och andra stimulantia om de bara förekommer vart fjärde år (som här) eller årligen (som i länder med katolsk tradition).

3. Särskilt bör vänstern avhålla sej från ett snipigt avståndstagande. Vi får alltför lätt en stämpel som glädjedödare. I stället kunde den samhällskritiska och upproriska traditionen lyftas fram. Jag tänker t.ex. på Anders Källströms (refuserade) synopsis till ett karnevalsspex 1966 om Koreakriget. Röda Kapellet och/eller Röda Flåset kunde medverka och spela Jonas Forssells diabladaarrangemang på Internationallena.

4. Lundakarnevalen i dess nuvarande form präglas av två onda tendenser med rötter i den senkapitalistiska samhällsstrukturen: passivisering och kommersialisering. Ett mäktigt uttryck för det förre är att hundratusen borgare (i allmänhistorisk bemärkelse) tittar på när tusen studenter drar runt stan. Ett aktuellt motexempel är naturligtvis förstamajdemonstrationerna där alla är aktiva: som banderollbärare, slagordsropare eller åtminstone medvandrare.

5. Det medges att ett karnevalståg med hundratusen deltagare skulle vara ohanterligt. Men studentvärlden kunde öppna sej mot stan och låta föreningar, arbetsplatser etc. delta med egna vagnar. Idén är inte min utan kommer från EU-parlamentarikern m.m. Per Gahrton, som f.ö. föreställde baluba i karnevalståget 1962. Detta är naturligtvis ett specialfall av den önskvärda allmänna rivningen av kvarvarande kulturella murar mellan universitet och stad.

6. Murarna är inte bara kulturella. In på 1800-talet skilde en mur kring Lundagård fysiskt studenter och borgare åt. Den muren återuppstår vart fjärde år. Jag menar: ta bort stängslet och inträdeskassorna! Låt alla ströva

fritt genom området! Då skulle fler ha råd att ta del av karnevalsnojena.

7. Men de bortfallna intäkterna? Man kan i gengäld minska utgifterna, och jag ska ge ett konkret exempel. I tusen år och mer har karnevalståg dragit fram genom europeiska städer med vagnar dragna och påskjutna av levande människor. I dagens Lunda-karnevaler är det jättelika inhyrda diesellastbilar med inhyrda chaufförer som mullrar fram. Ta bort bilarna och flera hundra nya personer får en meningsfull uppgift i karnevalståget. För att inte tala om att karnevalen blir miljövänligare och tystare och mjukare. I samma veva kunde man ta bort den elförstärkta musiken och sätta in ännu fler akustiska orkestrar.

Blir det bättre om fyra år? Kan vi vänta oss ett initiativ från Högskolevænstern?

GUNNAR SANDIN

Röda Kapellet på trekvartsfart

Den uppmärksamma lyssnaren noterade kanske att Röda Kapellet inte låt lika fulltonigt som vanligt på första maj. Dessutom medverkade inte orkestern på lika många manifestationer runtom i Skåne som förra året. Förklaringarna är flera men en viktig sådan att den politiska stämningen inte har varit den bästa sen kuppen vid riksdagsnomineringen i mars. Någon har tills vidare lagt av helt, andra ransonerar sina spelinsatser för vänsterpartiet, ytterligare andra valde att förstamajblåsa på annan ort. Flera som brukar spela med stod i år på Stortorget och lyssnade, och få musikanter i orkesterns periferi hade engagerats i år. Framträdandena på appellmöten är också färre än som är brukligt ett valår. Man kan kanske säga att orkestern går på trekvartsfart för närvarande.

Den musikaliska stämningen är dock god, det vill säga Röda Kapellet spelar mera rent nu än förr. Bakom det ligger inte minst dirigenten Joakim Casagrande som träget arbetar med orkestern på söndagsrepetitionerna och inte minst tillhandahåller ett omväxlande och meningsfullt material som är väl anpassat till Röda Kapellens förmåga. Repertoarlistan omfattar nu över fyrahundra nummer. Senaste tillskottet är inget mindre än en sats ur Sjostakovitjs "Leningrad-symfoni".

Något som fortsätter att utvecklas är samarbetet med Köpenhamns-orkestern Røde Horn. Bland annat diskuteras ett gemensamt projekt inför Kulturnatten. Med den nuvarande regeringen i Danmark känns det angeläget att stärka motkrafterna. Blåsare från Röda Kapellet förstärkte Røde Horn den 4 maj när minnesdagen av den tyska ockupationens upphörande firades. Det var en vät tillställning – regnet öste ner – men under sådan förhållanden fungerar danskarnas enkelt och effektivt upp-

Att sörja för massornas välfärd

Några tankar kring Lundavænstern och handikapppolitiken

Det är inte bara Veckobladet, Flamman och annan rabulistisk vänsterpress som regelbundet ramlar in i min brevlåda. Där finns också ett drygt dussin tidskrifter av minst sagt blandat innehåll, som skickas ut av de kulturella och andra föreningar jag råkar vara medlem av. En av de mer aparta heter *Ljusglimten*, organ för Elöverkänsligas Förbund, nu inne på sin trettonde årgång. Jag har dem alla, från de första patetiska maskinskrivna medlemsbladen till dagens professionellt framställda produkt. De blir väl aldrig några dyrgripar för samlare, men innehåller åtskilligt av intresse – inte minst för den som vill studera Överhetens hänsynslösa kamp mot farliga avvikare.

Det senaste numret, som kom för ett par dagar sedan, har bland annat en artikel under rubriken "Schyman skrev under". Den handlar om Vänsterpartiets motion "Miljö och hälsa", som rekommenderar större försiktighet med mobilstrålning och kräver stopp för uppsättandet av mobil-sändare i närheten av bostadsbebyggelse. "Miljö och hälsa var årets enda partimotion med anknytning till elöverkänslighet", men det påpekas också att en rad andra riksdagsmän intresserat sig för frågan under senare år. Av dem som räknas upp är fem vänsterpartister, tre moderater och

byggda arrangemang bra. Repertoaren bestod mest av danska och internationella klassiker men också av det nyarrangerade stycket "Fedayin". Därmed äger Röda Kapellet fyra palestinska låtar på sin repertoar vilket nog inte är fallet med många svenska blåsorkestrar.

Det kommer en tid efter valet och Röda Kapellet planerar för framtiden. Förstärkningar är alltid välkomna, och vi förmedlar gärna positiva vittnesbörd om hur det är att lära sej spela ett blåsinstrument vid framskriden medelålder.

För de unga finns ju Röda Flåset där ingen längre behöver tveka att medverka av musikaliska skäl, vilket om inte annat blev uppenbart på första maj.

Gunnar Sandin

Glöm inte – 24 maj i Stadshallen!
SverigeMaTs, kl. 13-16.
Öl och mackor efteråt!

vardera en miljöpartist, folkpartist och kristdemokrat. *Ingen* socialdemokrat. Jag är inte förvånad – det bara bekräftar mina gamla fördomar om detta betongpartis totala knäfall inför det nationella och framför allt internationella kapitalet.

Några sidor längre fram i *Ljusglimten* ägnas en dryg halv sida åt att "(V)-hearing i riksdagen varnar för ohälsa". Det handlar om en ambitiöst upplagd hearing om elektromagnetiska fälters påverkan på människors hälsa, som avhölls i oktober i fjor. "Vi vill försöka nå en större politisk dialog i dessa frågor, förklarade Ingrid Burman (ordförande i socialutskottet)".

Heder och ära åt partiets riksdagsgrupp! Men hur är det lokalt? Själv har jag inte hört någonting i saken från våra lundsiska förtroendevalda, bortsett från deras insatser rörande kraftledningarna vid Värpinge (Mats Olsson, VB 2001, no. 20: "Hur många mikrotlesa tål en karl"). Men man brukar ju säga att vad stort sker, sker tyst – så jag hoppas att ni åtminstone gjort något för att göra livet dragligare för det dryga femtiotal invånare i Lunds kommun som är *svårt* elsjuka och de hundratals som har allvarliga problem.

Vågar man utbe sig en redovisning för partiets kamp mot resandet av nya mobil-sändare i snart sagt varje hörn av kommunen? Har ni försökt förmå Stadsbiblioteket att erbjuda åtminstone en elfri förmiddag i veckan? Försöker ni skapa elfria utemiljöer i stadens centrum för de elöverkänsliga som knappt vågar sig ut om dörren under den mörkare (= halogene- och lysrörsupplysta) delen av året? Eller har ni några andra insatser att redovisa? För jag utgår från att ni – i motsats till socialdemokratien – verkligen kämpar för massornas välfärd.

Jag ser med spänning fram emot era svar.

ÖRJAN WIKANDER

Från redaktörerna

Det tar sig. Ytterligare sextio stycken gamla prenumeranter har betalt sin prenumerationsavgift!

Vi är nu uppe i hälften av den nödvändiga upplagan!

Mest glädjande är att så många lägger till lite extra på prenumerationen. Inte enbart för ekonomien. Utan därför att vi ser det som en uppskattning av att VB lever vidare. Dessutom som en uppmuntran av redaktionen försök att förnya VB.

De nya medarbetarna: *Jörn Svensson, Mats Bohgard, Stefan Arvidsson* har medverkat till en förnyelse av VB som vi tror läsarna uppskattar.

Hjälp oss fylla planmålet!

Vi har satt målet till 300 betalande prenumeranter vid halvårskiftet.

Vi väntar ännu på Sydsvenskans avgift!

Har du inte råd Pelle?

Red.

Lunds stad och småborgerlighet

Perry Anderson skriver någonstans: "folk dras till staden, alltså till kapitalismen". Anderson tycks således inte darra på manschettknappen när han identifierar det urbana livet med det kapitalistiska produktions sättet: "staden, alltså kapitalismen". Och rent historiskt är det väl inte så mycket att säga om det. Den moderna staden är ett resultat av ackumuleringen av banker, fabriker, proletärer, affärer och kommersiella nöjespalats.

I Sydsvenska Dagbladet den 29/4 kunde man läsa att Lunds kommun ska satsa pengar på ett naturvårdsprogram och ett gröstrukturprogram. Parker ska förbättras, nya grönområden tillkomma och kanske ska till och med – ett småländsk hjärta fröjdas – skog planteras. Allmänheten uppmanas inkomma med tips. Lund ska blomstra och prunka.

Träd och Gräs bland Stenarna?

Är detta något att yvas över frågar den lilla vänsterpartisten inom mig? Å ena sidan, om staden är, som Anderson föreslår, den hårdföra kapitalismens produktions-, distributions- och konsumtionsrum kanske det är bra att man för in lite natur mellan trafiklederna och kvarteren. Träd, blommor och gräs borde rimligen göra den TV-nedekade medborgaren gott. Å andra sidan, har man inte läst att socialism är kapitalism i en högre form? Samtidigt som den är en inversion av kapitalismen, kommer den att vara en förlängning av den. Socialismen ska vara det perfekta moderna samhället, inte en återgång till något pastoral idyll. Ska vi inte istället för att anlägga grönområden förtäta staden så att folk kan bo där det finns arbete, attraktiva bostäder och ett stort nöjes- och kulturutbud? Var det inte det vi tågade för 1:a maj?

Den socialistiska rörelsen har ofta bejakat den moderna staden (liksom den bejakat kapitalismen i den mån den ses som ett stadium som möjliggör stundande välbefindande, rättvisa och frihet). Där arbetarklassen ses som historiens subjekt och mening, där blir staden frihetens plats. Men är det självklart att en miljö som tillkommit genom tvång, genom att landsbefolkning tvingats in till städer med hjälp av rent våld eller med hjälp av ideologiska morötter och dito piskor, ska idealiseras? Är detta inte det samma som om feminismen skulle göra köket till frihetens rike?

Det småborgerliga Lund

Förvisso har det existerat en annan socialistisk tradition, med rötter bland annat i art-and-craft-rörelsen, där det

förmoderna, medeltida och lantliga livet uppmälades som den mekaniska, hektiska och smutsiga stadens motpol. Men denna traditionen har sedan länge förskjutits från main-stream-socialismen såsom varande reaktionär och småborgerlig. Och måhända är det just småborgerlig som Lunds kommun är, med dess längtan efter att se sig bevandrad av barnfamiljer vilka spatserar omkring och pekar på de rara blommorna och vänder sina trevliga ansikten upp mot trädens sirligheter. Det krävs inte mycket för att göra sig lustig över denna förhoppning – eller för att inse att det finns grupper innanför kommunens gränser som har mer fundamentala behov än längtan efter dofter och ljusskimmer.

Men sitter inte det motsatta synsättet – den mondäna pro-urbana attityden – lika fast i småborgerligheten genom att inte gå utöver den, utan bara ställa den på huvud? Gör den inte dygd av nödvändigheten: travillor ger social klaustrofobi, betong på hög sägs därför skänka sund anonymitet; i parker härskar de gamlas artighet, täthet sägs därför ge det rätta incitamentet till ett multikulturellt samhälle; utsmyckningar avslöjar andlig öken, estetisk minimalism sägs därför indikera mänsklig pluralism. Inget ont om rent reaktiv (för att låna Gilles Deleuze ord) anti-småborgerlighet i sig – det händer att jag till och med föredrar den framför småborgerlighetens former – men inte bör man nöja sig med en ståndpunkt som bara satt plustecken där källborgarna satt minustecken och vice versa?

Jag tror...

Ovan nämnde Perry Anderson (redaktören för New Left Review) hävdade nyligen i en intervju att det vid sidan av framvisandet av den globala snedfördelningen mellan arbetsinsats och välbefindande, främst är uppmärksamheten av överhängande miljökatastrofer som kan väcka "vanliga människors" anti-kapitalistiska känslor, att få dem att reagera på att allt mer på den här planeten blir till varor, till saker att tjäna pengar på, och att allt fler sugts ut allt mer i kapitalismens hetsproduktion. Och det tror jag på. Och om man inte tror att folk blir socialister av fler träd uti Lund kan man ju alltid hoppas, som William Morris och de andra i art-and-craft-rörelsen en gång gjorde, att synen av en vacker natur automatiskt återför människorna till deras sanna anti-kapitalistiska människovara.

STEFAN ARVIDSSON

Om Sydsvenskans ledarsidas

hån av Miljöpartiet och

Om behovet av en alternativ press

Om Sydsvenskans ledarsidas hån av Miljöpartiet och behovet av alternativ press

Jag är inte någon jättstor vän av Miljöpartiet. Men lite beundran och avundsjuka känner jag gentemot ett parti som slipper föra tramsiga diskussioner om Lenin och skenvetenskapliga resonemang om sin politik. Ett parti som dessutom ingår i ett internationellt sammanhang.

Sydsvenskan hänar idealister och hetsar för krig och död

Därför berör det mig direkt illa när Sydsvenskans grabbiga grabbar på sin ledarsida (11/5, 2002) hänleende hänar Miljöpartiets kongress i Sundsvall och jämför den med UFO-kongressen i samma stad. Hänar dem för att de är idealister och välmående. Hänar dem för att de vill ha en annan ekonomisk ordning. Själva har man gett idémässigt stöd till den ekonomiskt starkaste maktens krigföring mot fattiga människor och borde anses moraliskt medskyldiga till varje oskyldig afghan som har fått sätta livet till eller lemlästats. – och de är många. När ska cowboygrabbarna på Sydsvenskan behöva be om förlåtelse? När ska de be om ursäkt för sitt ideologiska stöd till övergrepp – på samma sätt som kristna och socialistiska rörelser gjort? De svenska välmående grabbarna i ledarredaktionen, som tycker att det är helt OK med eskalerande terror som vapen mot terror, är nog värda mer förakt än de lite naivt idealistiska

miljöpartister som samlats i Sundsvall.

Var finns motkrafterna?

Men vem har styrkan att utveckla, formulera och förmedla en motbild för en bred publik? Sydsvenskan har nästan massmedial hegemoni i den här regionen. Veckobladet når några hundra läsare och är dessutom tidvis förklamat av att den ene redaktören anklagar den andre för att ha bytt layout och av att andra anklagar den ene för att skämtsamt ha yttrat sig om någons tubaspel. Finns det egentligen något hopp om någon slags idémässig balans när det gäller politiska tankar och budskap?

Det är kanske dags att på allvar utveckla arbetet för en bärkraftig strategi för rättvisa och långsiktigt hållbar utveckling. För detta tror jag att det krävs en, i någon mening, "professionalisering av vänsterprojektet". Det krävs kunniga, pålästa och seriöst arbetande människor i såväl demokratiska församlingar som i alla andra politiska sammanhang (och ibland kanske också lite humor och självdistans). Det krävs mer av genomtänkta tankar och mindre av historiskt slitna och förbrukade slagord. Det behövs fler människor – inte färre. I det perspektivet tror jag att våra interna och introverta motsättningar enbart är destruktiva. Jag har svårt att tro att det är den typen av motsättningar som leder till rättvisa och en positiv utveckling.

MATS BOHGARD

Onsdagen den 22 maj

Marxism och ekologi

Daniel Ankarloo, ekonomhistoriker, verksam vid Socialhögskolan & Alf Hornborg, professor vid Humanekologiska avdelningen, Etnologiska institutionen

Tid och plats: Humanekologiska avdelningen, Seminarierummet, 2:a vån., Finngatan 16, kl 10.00-12.00

Arr. Centrum för marxistiska samhällsstudier i Lund (CMS-Lund) i samarbete med Humanekologiska avdelningen

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Tel 046/14 33 09. Utges av V-o UV Lund. Prenumerationsavgiften, (se redaktionsrutan nedan) insättes på postgiro 1 74 59-9. **Ansv. utgivare: Ola Hagring** Tel 046/14 33 09. Manus sändes till ovanstående adress el. e-post till: veckobladet.lund@passagen.se Red. förbehåller sig rätt att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, eller använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Vänstern skall vara ett alternativ - med paroller och plakat

"Vi tar ansvar och står för det politiska motståndet. Vi gör det genom att kritisera både EU:s och den svenska flyktingpolitiken. Vi gör det genom att kämpa för minskade klyftor och en rättvis politik, mot segregation, arbetslöshet och utanförskap. För internationell solidaritet, samarbete och rättvisa!" (Dagens Gudrun, 2002-05-03)

Vi har under de senaste tio åren bevittnat en växande klass, etnisk, köns-, och generationspolarisering (Gini indexet som mäter ojämlikhet är tillbaka på tidiga 60-talets nivå). Den här polariseringen börjar alltmer förkroppsligas inom den politiska fältet. Vi har bevittnat den svenska socialdemokratiens marsch mot höger: stöd för USA:s krigföring mot Afghanistan (som med Orwells nyspråk försvarats med citat från Olof Palme), en alltmer restriktiv flyktingpolitik (som till stor del hämtar inspiration från det avsmnade Ny Demokrati), legitimeringen av ett rättssystem som skyddar poliser (som misshandlar och kastar sten) och kriminaliserar unga människor som använder sina demokratiska rättigheter för att samlas och demonstrera (t.ex. övergreppen i Göteborg), det är en socialdemokrati som står maktlös inför (och verkar ointresserad av) den transnationella kapitallets flyktighet, spekulation och enorma vinstkrav (tänker på nedläggningen av vinstgivande företag och Barneviks pension om cirka 500 miljoner kronor).

Socialdemokratiens utveckling kan väl spegla framgången i den välplanerade och systematiska borgerliga hegemonin. Här tänker jag inte enbart på deras kontroll av massmedia, utan också på hur väl det har lyckats definiera ramen för vad som är verkligt och vad som är möjligt.

Överallt i Europa diskuteras strategier med syfte att förhindra högerpopulistiska och rasistiska partiers frammarsch. Men den parlamentariska demokratin hotas inte enbart genom att antidemokratiska krafter växer.

Valdeltagandet sjunker i många av Europas länder. Studie efter studie visar att de som inte röstar tillhör de grupper som har fått betala för den neoliberal politik och samhällets polarisering. Å ena sidan den nya arbetarklassen som är genusfierad (stor andel kvinnor) och rasifierad (mycket hög andel invandrare).

Å andra sidan en ny generation av ungdomar som själva erfarit en ökande ojämlikhet, demontering av välfärdssamhället och hög arbetslöshet. Som flera globaliseringsteoretiker hävdar är det viktigt att påminnas om att en växande andel av dessa grupper deltar i politiken genom andra (ofta utomparlamentariska) organisationsformer och en rad sociala rörelser. Vi bevittnar också ett växande och enligt min mening - oroande stöd bland de unga till antiparlamentariska former för politisk organisering (700 anarkister i Malmö den första maj).

En vänsterpolitik som kräver tjugo års utbildning och sakkunskap för att förstå hur vänsterpartiet skiljer sig från den socialdemokratiska politiken hotar inte enbart vänsterns framgång i valet utan grunden för den parlamentariska borgerliga demokratin. Vinnaren i den första omgången i det franska presidentvalet var inte enbart Le Pen utan också två traditionellt små vänsterpartier (som tillsammans fick 10% - 3 miljoner röster).

Väljarna straffade kommunistpartiet och dess samarbete med socialister, och socialisternas budskap om härda tag mot kriminalitet och invandring skapade legitimitet för Le Pen. Avsaknaden av ideologiska skiljeliner mellan den traditionella högern och en uppgiven socialdemokrati (och deras alltmer passiva stödpartier på vänsterkanten) framstår som en av de viktigaste anledningarna till bristande valdeltagande samt växande stöd för högerpopulistiska och rasistiska partier.

Vi behöver en vänster som klart och tydligt kan erbjuda ett ideologiskt alternativ. Centralt för ett vänsterns alternativ är att utveckla politiker som en annan (radikalt annorlunda) typ av politiker. En typ av politiker som först och främst drivs av en vänstervision och genom engagemang och inte genom deras expertkunskaper (som kan vara bra att ha men som är sekundärt). Ett vänster-parlamentariskt projekt är omöjligt att genomdriva utan utomparlamentarisk politisk mobili-

tering och ett kontinuerligt inkluderande av nya grupper i vänstern. Den härskande klassen vinner om demokratin reduceras till ett val mellan ett mjukt och ett hårt borgerligt alternativ, passivt röstande var fjärde år och därefter ett överlämnade av politiken till sakkunniga experter.

Om plakatpolitikens nödvändighet.

Tack vare Che Guevaras debatt med Fidel Castro om den nya människan, tack vara den nya vänsterns kritik av stalinism och deras (om)läsning av Gramsci, tack vare de nya sociala rörelserna, har betydelsen av den ideologiska kampen för ett framgångsrikt vänsterprojekt lyfts fram och erkänts.

En av de centrala arenorna för politisk kamp i dagens kapitalistiska samhällsformationer är den ideologiska. Att skapa mothegemoniska projekt måste vara vänsterns vardagsarbete. Mothegemoniska projekt skapas med hjälp av kollektiva symboler, berättelser, texter, sånger, bilder, filmer, som ger oss näring i kampen för socialism, feminism, antirasism och mot homofobi, och ifrågasätter de härskande ideologierna.

Det kräver också skapandet av alternativa institutioner som till en viss del kan försvaga maktens hegemoni som förmedlas genom media, kultur och vetenskapliga institutioner. Arbetarrörelsen och speciellt vänstern (från kampen om rösträtt till rätten till abort) har aldrig vunnit någon seger som inte förkroppsligades i slagord och plakat. När unga tjejer skriker "inga pigor åt överklassen låt dom själva skura dasen", vilket av vissa uppfattas som skrän och otidsenlig plakatpolitik, bär de på en förståelse av nödvändigheten att ta över det offentliga rummet genom vänsterns närvaro och paroller, och att erbjuda klara och tydliga ställningstaganden i viktiga frågor.

Det betyder inte att plakatpolitik står i motsättning till parlamentarism utan snarare att plakatpolitik utgör en förutsättning för ett framgångsrikt parlamentariskt arbete för ett parti som har en samhällsförändrande vision.

Med andra ord:

Att inte bedriva en politik som baseras på paroller, plakat, fanor, deltagande i demonstrationer etc. är ett fruktansvärt orealistiskt vänsterprojekt. Om vi inte formulerar ett radikalt politiskt alternativ till socialde-

mokraternas mjukborgerlighet och fyrklövers neoliberalism så ligger fältet öppet för röstkolk och Le Pen kopior.

"Vi måste visa att det finns tydliga demokratiska alternativ i politiken. Att det finns en tydlig skillnad mellan höger och vänster. Då kan valet bli meningsfullt och demokratin värnas" säger Gudrun Schyman. (Dagens Gudrun 2002-05-03).

Diana Mulinari

Upprörande attentat mot skomakare:

ingen ledighet i år! Pålitliga rapporter har influerat till red. att hägg och syren blommar samtidigt i Lund. Vad gör facket?

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITIK
Måndag 20/5 inget möte. Må 27/5 kl 19.00 ärenden inför KF 30/5, BSN Öster 29/5 mm
RÖDA KAPELLET
Måndag (Obs!) 20/5 kl 18.45 rep med Joakim inför säsongsavslutningen: spelning lö 1/6 på kvällen i brf Östergård i Kirseberga. **Anm t Bengt 040/187289 el Rune 046/211 50 69.**
Ta med följande som vi väljer repertoar ur: 34, 39, 78, 100, 166, 208, 231, 248, 253, 267, 269, 281, 321, 328, 333, 367, 370, 388, 389, 400, 401.

VECKOBLADET

Detta VB gjordes av: Charlotte Wikander och Rune Liljekvist

För längre material i nästa nr kontakta: Gunnar Sandin

Manusstopp månd kl 18.00
Manus mottages som e-mail: veckobladet.lund@passagen.se eller på diskett **Obs! RTF-format.**

Ansv. utg. Ola Hagring
Tel./mail till redaktörerna:

Rune Liljekvist 046-211 50 69
rune.liljekvist@telia.com
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Charlotte Wikander 046-13 96 26

Vid utebliven tidning eller prenumerationsärende ring:
Cecilia på expen: 046-13 82 13
Prenumerationspris: 200,-/år.
Postgiro: 1 74 59-9 Veckobladet
Är expen obemannad lämna meddelande till telefonsvararen.

Röda Kapellets hemsida:
<http://stop.at/RodaKapellet>